

[Gert Petersen]

Jeg vil da godt have at vide, hvornår man har tænkt sig at tage det møde med LO, for det bebudede ministeren også for 14 dage siden. Jeg vil også godt spørge: har regeringen overhovedet ingen konkrete initiativer under overvejelse eller udarbejdelse på basis af de informationer, som man indsamler om den tyrkiske situation? Ministeren sagde til hr. Ib Christensen dengang, at regeringen ikke ligger på den lade side i det spørgsmål. Jeg har nærmest det indtryk, at regeringen måske nok får en hel masse informationer, men at den af den ene eller den anden grund afholder sig fra at handle ud fra disse informationer.

Ib Christensen (DR):

Da ministeren svarede mig her for 14 dage siden, kunne jeg erklære mig delvis tilfreds med ministerens svar. Det, jeg savnede og savner, er en tidstabel for, hvilke krav man vil stille, og inden hvilke tidspunkter disse krav skal være opfyldt af den tyrkiske regering, for at man undgår at suspendere Tyrkiet i Europarådet. I dag må jeg erklære mig utilfreds med det svar, ministeren har givet hr. Gert Petersen, fordi det er endnu vagere end det, ministeren gav mig for 14 dage siden.

Jeg har også været i kontakt med ministerens egne partifæller i Europarådet, også de tyrkiske forhenværende politikere, som de jo er i dag, og dér er svarene nuancerede, det er rigtigt. Men det, jeg har advaret imod, er, at man lytter til disse folk og retter sig et hundrede procent efter deres råd. De har kun et halmstrå at klamre sig til, og det er, at kontakten ikke helt afbrydes med det øvrige Vesteuropa. Det, der sandsynligvis må til, desværre, er en hård kurs, hvor man direkte siger til den tyrkiske regering, at hvis ikke den opfylder de og de krav med hensyn til frie valg, med hensyn til en grundlovgivende forsamling, med hensyn til at ophæve forbuddet mod politiske partier osv. inden den og den dato og helst inden udgangen af 1981, så må man skride til øjeblikkelig suspension. Først da virker det.

Derfor tror jeg altså, at ministeren skal lytte til sine andre partifæller, og jeg har en fornemmelse af, at i hvert fald den socialistiske gruppe og formentlig også andre grupper i Europarådets parlamentariske forsamling

vil forlange en afgørelse i den session i Europarådets parlamentariske forsamling, der finder sted fra 11. til 15. maj. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren i Europarådets ministerkomité vil være med til at støtte eller helst tage initiativ til, hvis ikke andre gør det, en kraftigere holdning.

Den daværende og endnu værende formand for Europarådets ministerkomité, den svenske udenrigsminister, Ola Ullsten, beklagede sig i sidste session i Europarådets parlamentariske forsamling over, at der var medlemmer af Europarådet, der var tilbageholdende, og derfor havde man ikke optrådt tilstrækkelig stærkt. Man forventer i Europarådets parlamentariske forsamling et eller andet udspil fra ministerkomiteen. Foreligger det ikke, vil det skabe nogle meget, meget store problemer, også med hensyn til Europarådets troværdighed som vogter af menneskerettighederne og som en sammenslutning af demokratiske nationer.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Hvis det kan glæde hr. Gert Petersen, vil jeg da meget gerne betegne tilstandene i Tyrkiet i dag som et diktatur. Der ligger ikke fra min side noget ønske om at pakke tingene ind, når jeg bruger vendingen, at der ikke er demokratiske tilstande. Jeg har lidt svært ved at se forskellen, men som sagt, jeg vil altid meget gerne glæde hr. Gert Petersen, når det kan lade sig gøre, og det kan det altså i dette tilfælde.

Så vil jeg godt referere til, hvad hr. Ib Christensen selv kunne referere fra samtaler, han har haft med medlemmer af Europarådets parlamentariske forsamling, hvor, forstår jeg, tyrkiske repræsentanter har sagt noget om ikke at kappe bånd over. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det er nødvendige nuancer i dette billede, at det, man må opfatte som dem, der står forrest i oppositionen imod et militærdiktatur, som det er i Tyrkiet, almindeligvis, f. eks. som det var tilfældet i Grækenland i 1967, er dem, der siger: pres på, afbryd forbindelser, sørg for, at vi får genskabt normale demokratiske tilstande ved, at I er meget offensive og hårde! Det er altså ikke de budskaber, vi får i dette tilfælde, og, stadig væk for at undgå misforståelse, det ændrer ikke noget ved vor principielle holdning til det.